

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂREDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931**Jurisprudența română.** — *Inalta Curte de Casație și Justiție S. III.* — Mandat comercial. — Executare (Rudolf Karstadt cu M. Rosental).*Curtea de Apel din București S. III.* — Expropriere agrară. — Pășuni alpine. (Radu și Dan Corbescu cu Statul Român).*Curtea de Apel din București S. III.* — Apel făcut de avocat prin procură — Societăți comerciale. — Sechestrul Judiciar. (Soc. Carpațina cu Obștea Moșnenilor Voinășari).**JURISPRUDENȚA ROMANA****INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a***Audiența de la 5 Martie 1935*

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Rudolf Karstadt cu M. Rosental

MANDAT COMERCIAL. — EXECUTATEA LUI DE CĂTRE MANDATAR. — SUME DATORATE DE MANDATAR. — EXERCITAREA DREPTULUI PE CĂILE PREVĂZUTE DE ART. 387 ȘI 388 COD. COM.

MANDAT COMERCIAL. — PRIVILEGIU SPECIAL AL MANDATARULUI. — EXERCITAREA ACESTUI DREPT. — ART. 387 ȘI 388 COD. COM.

1° Procedura indicată de art. 387 și 388 c. com. constituie o simplă cale de executare numai în cazul când mandantul nu a răspuns prin opoziție la notificarea mandatarului; atunci însă când mandantul, la această notificare, introduce opoziție, se naște un adevărat litigiu cu caracter contradictoriu în scop de a lichida pretențiile formulate de mandatar prin notificare, în raport cu obiecțiunile indicate de mandant prin opozițiune, astfel că pentru a beneficia de dispozițiunile acestor texte de lege, nu este nevoie ca creanța mandatarului să fie certă și lichidă, ci este suficient să fie numai certă, adică determinată în existența ei, lichidarea urmând să se facă în chiar cursul acestei instanțe pe care opozițiunea mandantului a deschis o.

2° Dacă art. 387 și 388 c. com., acordă mandatarului un drept de retenție asupra mărfurilor aflate în posesiunea sa cum și dreptul de a se îndestula cu privilegiu din vânzarea acestor mărfuri, de aci nu urmează că atunci când mărfurile au dispărut din po-

sesiunea mandatarului și au ajuns în posesiunea mandantului, instanța angajată prin opoziția mandantului nu-și mai poate urma cursul, deoarece ori ce creditor privilegiat este în drept ca în caz de neîndestulare cu prețul rezultat din vânzarea bunului special afectat, să se regreseze contra întregului patrimoniu a debitorului său, astfel că în lipsa mărfurilor ce formau gajul său special, hotărârea obținută de mandatar, se execută asupra patrimoniului mandantului, de data aceasta însă ca o simplă creanță chirografară în concurs cu ceilalți creditori.

No. 438. — Respins recursul făcut de Rudolf Karstadt în contra deciziunii comerciale cu No. 197/933 a Curții de Apel, București S. I-a în proces cu M. Rosental.

S'au ascultat D-nii avocați: Vasilescu-Vâlcean pentru recurent, și Nachtigal și Velescu pentru intimat.

Curtea deliberând;

Asupra recursului introdus de firma Rudolf Karstadt în contra deciziei comerciale No. 197/933 a Curții de Apel București Secția I-a în proces cu Mircea Rosenthal;

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă în fapt că la 13 Iulie 1929, firma recurentă notifică intimatului conform art. 387 c. com. — că-i retrace reprezentanța ce i acordase în România prin scrisoarea din 1 Decembrie 1926, deoarece ar fi călcat condițiunile în care i se acordase reprezentanța și i-ar fi cauzat mari pierderi.

Că intimatul, prin notificarea din 17 Iulie 1929, adresată firmei recurente, invocând disp. art. 387 și 388 c. com., cere ca aceasta să-i plătească suma de 22.600 000 lei ce pretinde că i se datorește din executarea mandatului ce i-a conferit, declarând că înțelege să exercite un drept de retenție asupra mărfurilor ce avea în depozit; că, la această notificare, firma Rudolf Karstadt face opoziție conform art. 388 c. com., cerând să se constate că pretențiunile formulate de M. Rosenthal sunt nefondate și că acesta trebuie să fie obligat să-i predea mărfurile reținute; Că, Tribunalul Ilfov Secția I-a com. prin sentința No. 1634/929, admite opoziția firmei recurente pe motiv că repre-

zentantul nu avea contra firmei o creanță certă și lichidă, și nu putea beneficia prin urmare de dispozițiunile textelor pe cari le invocase, iar pe baza acestei sentințe, recurenta cu autorizarea Tribunalului și-a ridicat mărfurile ce intimatul le reținuse în depozit.

Având în vedere că această sentință fiind atacată de M. Rosenthal cu apel înaintea Curții de Apel din București, această Curte prin deciziunea No. 197/933, a admis în parte apelul, obligând firma Rudolf Karstadt să plătească lui M. Rosenthal suma de 2.503 272 lei.

Având în vedere că pentru a da această soluțiune instanța de apel argumentează că procedura instituită de art. 387 și 388 c. com. nu este numai o cale de executare, ci prin efectul opozițiunei la notificarea mandatarului, se naște un adevărat litgiu care are de scop de a da lichiditate drepturilor mandatarului rezultând din executarea mandatului, recunoscând acestor drepturi puterea executorie; Că astfel fiind conchide Curtea de fond, spre a putea beneficia de dispozițiunile textelor invocate mai sus, creanța mandatarului nu este nevoie să fie și lichidă, ci este suficient dacă ea este certă, lichidarea urmând să se facă în cursul acestei instanțe. În fond, instanța de apel examinând dovezile propuse de părți, procedează la lichidarea pretențiunilor reprezentantului.

Având în vedere că în contra acestei deciziuni firma Rudolf Karstadt a introdus recurs pentru următoarele două motive de casare:

„1) Exces de putere. Violarea legii.

„Curtea de Apel nesocotind disp.art. 387 și 388 c. com. transformă o instanță specială de executare într’o instanță de drept comun, deși nici spiritul acestor două texte, nici procedura pe care o cuprind, nu puteau să autorize Curtea de Apel să admită o astfel de transformare.

„Pentru a ne condamna la plata sumei de lei 2.503.272 lei Curtea de Apel după ce constată că mărfurile nu mai sunt în posesiunea comisionarului, găsește că singura soluțiune posibilă a litgiului, este de a se constata în ce măsură sunt fondate pretențiunile apelantului formulate prin notificarea cu No. 36796 din 17 Iunie 1929 și de a ne condamna pe cale de consecință la plată. Această soluție constituie însă un exces de putere și violarea legii. Intr’advăr:

„Din examinarea art. 387 și 388 c. com rezultă neîndoielnic că legiuitorul a instituit o procedură specială de executare în favoarea mandatarului (în speță comisionarul) acordând-i acestuia un privilegiu special pentru toate mărfurile ce se găsesc în posesiunea sa, în executarea contractului de mandat. Dispozițiunile de fond sunt cuprinse în art. 387 c. com. iar procedura executării este reglementată prin disp. art. 388 c. com.

„O cercetare atentă asupra caracterului special pe care le au disp. procedurale cuprinse în art. 388 c. c. duce la concluzia inevitabilă că aplicarea acestor proceduri nu e posibilă decât atunci, când mărfurile sunt în posesiunea mandatului. Pentru a și valorifica drepturile, acest mandatar nu angajează instanța, cum se întâmplă în dreptul comun, ci, printr’o sim-

„plă notificarea prin care vestește pe mandată că de „nu-i va plăti în 5 zile sumele datorate, va proceda „la vânzarea mărfurilor supuse privilegiului. La rândul „său mandantele față de această notificare introduce „oposiție chemând pe mandatar înaintea judecății în „termen de 3 zile dela primirea notificării. Dacă ter- „menul de 3 zile a trecut fără să se introducă o- „poziția sau dacă opoziția s’a respins, mandatarul pro- „cedează la vânzarea mărfurilor în posesiunea cărora „se găsește conf, art. 68 c. com. Este cert prin urmare „că legiuitorul a reglementat această procedură pen- „tru o singură ipoteză și anume când mărfurile s’ar „afla în posesiunea mandatarului. În speță mărfurile „nu se mai aflau în posesiunea acestuia și deciziunea „Curții de Apel ar urma să se execute asupra între- „gului patrimoniu al recurentei, cu toate caracterele „drepturilor acordate mandatarului prin art. 387 c. „com. O asemenea soluțiune nu se poate susține din „nici un punct de vedere. În primul rând Curtea de „apel n’avea voie să se transforme dintr’o instanță „specială de executare într’o instanță de drept comun, „care este supusă aitor prescripții legale.

„Așa de pildă, dacă voia să ajunga la o condam- „nare bănească apelantul, ar fi trebuit să angajeze „instanța printr’o acțiune, iar nu printr’o notificare și „la această acțiune să plătească taxele de timbru „afereente. Prin efectul deciziunii ilegale pe care o „atacăm el beneficiază de o condamnare la plată „pentru suma importantă de lei 2.503.272, fără să fi „plătit fiscului drepturile sale. Mai mult decât atât. „Cum, prin notificare ceruse suma de 22.600.000 lei „comision, taxele de timbru trebuiau aplicate la acea- „astă sumă în conformitate cu legea. Iată la ce s’a „ajuns, prin transformarea unei instanțe speciale de „executare într’o instanță de drept comun.

„Acțiunea de drept comun pusă la îndemâna man- „datarului este aceea prevăzută în art. 386 c. com., „care se desfășura după procedura obișnuită cu ter- „menile și condițiile de judecată ale acestei proce- „duri, de beneficiul cărora eu am fost lipsit. Insași „faptul că mărfurile supuse privilegiului urmează să „fie vândute conform. art. 68 c. com. adică prin Sin- „dicul Bursei, invederează specialitatea materiei și „imposibilitatea de a transforma instanța de execu- „tare într’una de drept comun. Procedând deci, cum „s’a arătat mai sus, Curtea de apel a săvârșit un exces „de putere și o violare a legii care atrage casarea „deciziunii recurate.

„II) Exces de putere. Violarea legii.

„Curtea de apel a hotărât că pentru a porni exe- „cutarea prevăzută în art. 387 și 388 c. com., comi- „sionarul nu trebuie să aibe o creanță certă, lichidă „și exigibilă. Ple.ând dela acest punct de vedere, „Curtea a admis implicit că în instanța specială de „executare prevăzută de sus menționatele texte, se „poate desbata quantumul creanței, ceea ce nu este „conform intențiunilor legiuitorului și constituie un „exces de putere și violarea legii.

„Am susținut înaintea Curții de apel că procedura „specială de executare prevăzută la art. 388 c. com.

„nu se poate concepe fără ca mandatarul să poată invoca o creanță lichidă.

„Legiuitorul n'a acordat privilegiul special și dreptul exorbitant al retenției al mărfurilor, decât mandatarului care poate invoca o creanță determinată, nu acela care încearcă abia să o determine, căci pentru asemenea ipoteză îi dictase în art. 386, calea de urmat. Curtea de apel crede însă că nu este nevoie de o creanță lichidă și că în procedura specială din art. 388 c. com. se angajează un proces de drept comun, cu toate probatoriile pe care un asemenea proces le comportă.

„A hotărî astfel însemnează a schimba caracterul instituției creată de legiuitor, care n'a înțeles să se îndepărteze de principiile generale în materie de executare. Partea care cere o asemenea executare, trebuie să se sprijine pe o creanță, care să fie titlul în baza căruia execută. Dacă nu are titlul pe ce se reazemă executarea? Dacă am admite punctul de vedere al Curții de apel, am ajunge la concluzia nelogică și nejuridică că mandatarul, să poată deține mărfurile mandantului, deseori de o valoare considerabilă, până când el își va putea valorifica judecătorește pretențiunile contestate sau chiar nefondate. Iată de ce credem cum a socotit și Curtea din Genova că mandatarul „trebuie să aibe o creanță cel puțin certă și lichidă când uzează de procedura specială prevăzută în art. 388 c. com. Și din acest punct de vedere Curtea de apel a săvârșit un exces de putere și violarea legii care atrag casarea deciziei”.

Având în vedere că prin motivele de casare recurenta se plânge de exces de putere și violarea legii, susținând că prin art. 387 și 388 c. com. legiuitorul a instituit o procedură specială de executare în favoarea mandatarului pentru mărfurile ce se găsesc în posesiunea sa în executarea contractului de mandat, procedură care nu este posibil să fie aplicată decât în ipoteza că mărfurile se află în posesiunea mandatarului ceea ce nu era cazul în speță deoarece este necontestat că admitându-se de către Tribunal opozițiunea recurentei aceasta și a ridicat mărfurile din mâna reprezentantului; că în acest caz deciziunea Curții de Apel ar urma să se execute asupra întregului patrimoniu al mandantului ceea ce nu este admisibil;

În al doilea rând recurenta susține că pentru a putea beneficia de această cale specială de executare creanța mandatarului trebuie să fie certă și lichidă, nefiind admisibil să se facă lichidarea pe această cale și să se transforme astfel procedura specială de executare prevăzută de art. 388 într'un litigiu de drept comun cu toate probatoriile pe care un atare litigiu le comportă;

Considerând că prin art. 387 c. com. se prevede că mandatarul pentru tot ce i se datorește din executarea mandatului său și pentru retribuțiunea sa are un privilegiu special asupra lucrurilor mandantului deținute pentru executarea mandatului sau asupra prețului lor dacă mărfurile au fost vândute, iar prin art. 388 se prevede că, pentru exercitarea acestui drept de privilegiu, mandatarul trebuie să notifice formal

mandatului sumele ce îi sunt datorate, cu invitațiunea de a i se face plata în termen de 5 zile și cu prevestirea că, în caz de nerlată se va proceda la vânzarea lucrurilor supuse privilegiului;

Că la această notificare de plată, același art. 388 prin aliniatele următoare prevede că, mandatul are drept de a face opoziție în termen de 3 zile dela data notificării citând pe mandatar înaintea judecății și în fine că dacă termenul de opoziție a expirat și mandatul n'a făcut opoziție, sau dacă opoziția a fost respinsă, mandatarul, pentru satisfacerea drepturilor sale, poate fără altă formalitate, să facă a se vinde lucrurile mandantului cu formalitățile prevăzute de art. 68 c. com.

Considerând că din moment ce textul prevede că la notificarea de plată și eventuala vânzare a mandatarului, mandantul are drept să facă opoziție și este obligat să citeze părțile în vederea judecării opoziției, este evident că, din acest moment, între mandatar și mandant se angajează un adevărat litigiu cu caracter contradictoriu și supus tuturor normelor procedurale atât în ce privește probele cât și în ce privește căile de atac, deoarece legea nu îngrădește cu dispozițiuni speciale și derogatorii dela dreptul comun procedura de urmat într'un asemenea litigiu.

Considerând că litigiul astfel angajat are de scop să lichideze pretențiunile formulate de mandatar prin notificare, în raport cu obiecțiunile ridicate de mandant prin opozițiune, de unde rezultă că, creanța, mandatarului nu este nevoie să fie certă și lichidă ci este suficient să fie numai certă, adică determinată în existența ei, lichidarea urmând să se facă în cursul acestei instante deschisă prin opozițiunea mandantului deoarece în situațiunea — pretinsă de recurent — că pentru executarea procedurii acordată de textele menționate mai sus, legiuitorul ar fi cerut ca creanța să fie certă și lichidă, dreptul de opozițiune ar apărea cu totul inutil și n'ar mai avea nici o rațiune de ordin practic ceea ce desigur că n'a putut fi în intenția legiuitorului când a acordat mandantului acest drept.

Că astfel fiind, procedura indicată de art. 387 și 388 c. com. rămâne ca o simplă procedură de executare numai în ipoteza când mandantul n'a răspuns prin opozițiune la notificarea mandatarului, iar acesta obținând prin voința legiuitorului puterea de titlu executoriu, mandatarul procedează în virtutea ei la executare în conformitate cu disp. art. 68 c. com.; că din moment însă ce mandantul a introdus opozițiune procedura capătă caracter de procedură de executare și lichidare.

Considerând că deși textele menționate acordă mandatarului un drept de retenție asupra mărfurilor aflate în posesiunea sa și dreptul de a se îndestula cu privilegiu din vânzarea acestor mărfuri, totuși din această nu se poate trage concluzia — pretinsă de recurentă — că dacă în timpul lichidării pretențiunilor pe calea opozițiunii și apelului, mărfurile printr'un mod oarecare, au dispărut din posesiunea mandatarului și au ajuns în posesiunea mandantului, instanța

angajată prin opzițiune nu-și mai poate urma cursul, întrucât hotărârea obținută n'ar mai avea asupra căror bunuri să fie executată, deoarece în principiu o acțiune trebuie să îndeplinească condițiunile legale necesare în momentul intentării ei, ceea ce în speță este necontestat că a îndeplinit, mărfurile aflându-se în posesiunea mandatarului în timpul când a făcut notificarea și trecând în posesiunea mandantului numai în urma hotărârii în acest sens, pronunțată de Tribunal după admiterea opoziției, iar în al doilea rând, potrivit principiilor generale de drept aplicabile și în această materie, orice creditor privilegiat fiind în drept în caz de neîndestulare cu prețul rezultat din vânzarea bunului special afectat, să se regreseze contra întregului patrimoniu a debitorului său, evident că de astă dată ca simplu creditor chirografar și în concurs cu toți ceilalți creditori, urmează că hotărârea obținută de mandatar, în lipsa mărfurilor ce formau gajul său special, sau în cazul când deși existente, prin vânzarea lor nu s'a putut acoperi întreaga creanță, se va executa asupra patrimoniului mandantului, ca o simplă creanță chirografară.

Că instanța de fond decizând în sensul argumentării de mai sus a făcut în cauza o justă aplicațiune a textelor invocate în motivele de casare și n'a săvârșit nici un exces de putere.

Că deci motivele de casare fiind nefondate, recursul urmează a fi respins, cu cheltueli de judecată pe care Inalta Curte apreciind, le fixează la 5000 (cinci mii) lei.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența de la 29 Mai 1935

Președinția D-lui Camil Demetrescu, consilier

Radu și Dan Corbescu cu Statul Român

EXPROPRIERE AGRARĂ. — PĂȘUNI ALPINE. — DACĂ MAI POT FI CONSTITUITE. — ART. 1, 22, 23, 39-65 ȘI 157 LEGEA AGRARĂ. — ART. 14, 15 ȘI 28 DIN LEGEA PĂȘUNILOR COMUNALE DIN 1920.

EXPROPRIERE PENTRU UTILITATE NAȚIONALĂ. — EXPROPRIERE PENTRU UTILITATE PUBLICĂ. — ART. 17 ȘI 137 DIN NOUA CONSTITUȚIE DIN 1923.

1° Constituirea pășunilor de rezervă în golurile de munte, numite alpine, nu numai că nu este prevăzută de legea agrară, care se ocupă doar de pășunile dela șes, munte și deal, ce devin proprietatea comunelor, iar nu și de pășuni alpine, dar încă, voința legiuitorului agrar de a înlătura dela expropriere golurile de munte, rezultă și din faptul că el desăvârșește operațiunile exproprierei și le termină pentru toate moșiile în mod definitiv, suprimând pentru viitor posibilitatea unei noi expropriieri în baza legii agrare, ceea ce face imposibilă aplicarea pentru viitor a art. 15 din legea pășunilor, care prevede că pășunile alpine se vor expropria în viitor și treptat în anumite condițiuni.

2° Sub imperiul Constituției din Martie 1923, nu se mai pot face expropriieri pentru cauză

de utilitate națională, ci numai pentru cauză de utilitate publică, aceasta rezultând clar atât din cuprinsul art. 17 al. III care hotărăște astfel și enumără cauzele de utilitate publică, cât și din cuprinsul al. V care hotărăște că noi cauze de expropriere se vor putea adăoga prin legi votate cu majoritate de două treimi, ceea ce parcă astăzi nu a mai avut loc.

No. 4. — Admisă cererea de revizuire făcută de Radu și Dan Corbescu în contra deciziei cu No. 26/933 a Comisiunei Județene de expropriere din Județul Dâmbovița.

Curtea,

Asupra cererii de revizuire făcută de Radu și Dan Corbescu contra deciziei No. 26/930 a Comisiei Județene de Expropriere, prin care s'a respins ca nefondat apelul făcut de aceiași contra deciziei No. 15/930 a Comisiei de Expropriere a Ocolului Pucioasa, prin care s'a hotărât să se exproprieze golurile din munții Jugureanu-Mățăoanu în folosul statului, pentru a servi ca pășune zisă alpină locuitorilor din comunele Căndești și Manga, munți ce sunt proprietatea recurenților ca succesori ai decedatului Matei Corbescu.

Având în vedere susținerile părților, actele și lucrările din dosar.

Având în vedere că instanțele de expropriere și-au întemeiat hotărârile date pe dispozițiile art. 14-16 legea pășunilor comunale și art. 23 legea Agrară, iar procedura de expropriere a fost pornită în urma adreselor No. 1109 și 1110 din 1930 trimise judecătoriei Pucioasa, de consilierul agricol al județului Dâmbovița. În adresele sale consilierul arată că a luat această hotărâre întrunit într'o comisie cu prefectul județului și cu șeful Ocolului Silvic, în vederea constatării unor pășuni alpine, necesare locuitorilor din comunele Manga și Căndești; la aceste adrese s'au anexat și câte o cerere făcută în acest scop de locuitorii din zisele comune și câte un tablou întocmit de primarii respectivi cu numele locuitorilor și cu numărul vitelor lor.

Având în vedere că pentru a se putea constitui pășuni de rezervă în golurile de munte, pășuni numite alpine, trebuie ca conform art. 14 și 15 legea pășunilor comunale să se constate mai întâi că ele au devenit absolut necesare, celelalte pășuni ajungând neindustulătoare, că asemenea pășuni alpine când au ajuns să fie necesare, urmează să servească numai ca o rezervă a celorlalte și numai pentru anumite categorii de vite, ca înființarea lor să fie justificată nu de nevoile a una sau două comune, ci de nevoile tuturor comunelor aflate pe o rază de 80 Kilometri.

Având în vedere că nici din motivele hotărârii atacată, nici din actele și lucrările aflate la dosar, nu se constată că exproprierea de față, a fost făcută cu îndeplinirea acestor condiții legale și obligatorii.

Având însă în vedere că această expropriere nuse putea face, nici din cauza motivelor următoare:

Exproprierea pentru cauză națională s'a făcut prin mai multe Decrete-Legi și Legi, în baza art 19 din precedenta constituție, modificat prin legea cu caracter constituțional din 30 Iulie 1917; prin această modifi-

care s'a adăugat la expropriările pentru cauză de utilitate publică și acea pentru cauză de utilitate națională din proprietatea rurală a Țării și s'a hotărât ca din acest fel de proprietate să se exproprieze două milioane hectare de pământ cultivabil.

În baza acestui text constituțional, s'au dat Decretele-Legi din 15 și 16 Decembrie 1918, prin cari s'au stabilit normele și scara de expropriere în raport cu suprafețele moșiilor intrate în cadrul exproprierii și s'a hotărât că în baza lor pământurile respective sunt expropriate de plin drept și lovite de indisponibilitate.

Aplicarea acestor Decrete-Legi, nedând exproprierii suprafața hotărâtă prin art. 19 constituție, legiuitorul a corectat această lipsă, mai întâi prin legea pășunilor comunale din 24 Septembrie 1920 și apoi prin legea agrară din 17 Iulie 1921.

Prin legea pășunilor comunale s'au dispus noi exproprieri făcute după un sistem mixt, adică după acel al Decretelor-Legi, fiindcă s'a luat ca bază suprafețele moșiilor, din cari s'a expropriat câte una optime, combinat cu viitorul sistem al legei Agrare, fiindcă în anumite cazuri s'a mers cu exproprierea, până la o cotă fixă și intangibilă pentru proprietari, prin această lege se stabilesc condiții deosebite după locul unde se află pășunile, iar acestea se împart în trei categorii, din această cauză, în capitolul II al legei se află pășunile dela șes, în capitolul III pășunile dela munte și deal, iar în capitolul IV pășunile de goluri de munte numite alpine; prin art. 28 se hotărăște ca toate pășunile devin proprietatea comunelor, afară de cele alpine cari rămân proprietatea statului; din cuprinsul legei mai rezultă că exproprierile pentru formarea pășunilor la șes, munte și deal urmează să se facă de îndată după promulgarea legei, pe când cele alpine urmează să se facă în viitor și treptat, numai dacă celelalte pășuni constituite conform capitolelor II și III s'au dovedit neîndestulătoare, aceste pășuni alpine, proprietatea statului urmând să servească nevoilor comunelor aflate pe o rază de 80 Km. și pentru anumite categorii de vite (art. 14—15).

Prin legea agrară s'a desăvârșit și complectat exproprierea hotărâtă prin art. 19 din constituție modificat la 30 Iulie 1917, s'au ratificat exproprierile făcute în baza Decretelor-Legi, iar cele începute sub imperiul legei pășunilor s'au revizuit în spiritul și cu aplicarea noiei legi și a modificărilor aduse printr'ansa. Această operație de revizuire s'a făcut și din oficiu sau cu ocazia exproprierilor făcute în baza legei agrare de către noile comisii județene de expropriere, căror li s'a atras atenția în acest sens, de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin circulara No. 12078 din 2 Iunie 1922, care între altele spune: „că instrucțiile relative la aplicarea legei pășunilor comunale rămân în vigoare, bine înțeles numai dacă nu sunt contrarii legei pentru Reforma Agrară”. „Atât exproprierea de pământ arabil ce urmează să se facă conform legei Agrare, cât și exproprierea pentru pășune comună, conform legei pășunilor comunale, se vor face deodată în aceeași comună, observându-se

de aproape, că în nici un caz suprafețele expropriate pentru aceste două categorii, adunate cu cele anterior și definitiv expropriate, să nu depășească cotele intangibile, stabilite prin legea Agrară”.

Din examinarea cuprinsului legei Agrare mai rezultă că exproprierile în baza ei (art. 1) se fac numai în măsură și în condițiile ei, pentru ca să sporească întinderea proprietății rurale țărănești, pentru ca să înființeze pășuni comunale și pentru scopuri de interes general economic și cultural; că aceste exproprieri urmează să se facă dintr'o dată după promulgarea și numai în folosul statului, singur îndrituit apoi să repartizeze pământurile expropriate conform prevederilor art. 1, operații ce sunt arătate în art. 7—16; ideea diriguitoare a legei Agrare este uniformitatea pentru toate moșiile, ea înlătură sistemul anterior al scărilor de expropriere în raport cu diversele suprafețe ale moșiilor și-l întocmește cu cote fixe neexpropriabile pentru proprietari și cu exproprierea întregului surplus al moșiilor, bine înțeles surplus de pământuri cultivabile (art. 7—13); în ceea ce privește pășunile legea agrară cuprinde Capitolul II compus din art. 23 ce a primit caracter constituțional conform art. 131 din actuala constituție; acest text al legei ca și art. 1 și 22 nu se ocupă însă decât de pășunile dela șes, munte și deal ce devin proprietatea comunelor, nu și de pășunile alpine, pe cari nu numai aceste texte, dar și întreaga economie a legei agrare le ignorează; prin art. 23 se aduc oarecari modificări legei pășunilor, dar nu numai în privința celor de șes, deal și munte, ce trec în proprietatea comunelor atât conform art. 28 legea pășunilor, cât și în baza art. 22 legea Agrară să se mai arate la finele lui că complectează legea pășunilor, bine înțeles ca numai în ceea ce privește pe cele din capitolele II și III, nu și în ceea ce privește pe cele alpine din capitolul IV.

Având în vedere că voința legiuitorului Reformei Agrare de a înlătura de la expropriere golurile de munte, rezultă și din faptul că el desăvârșește operațiile exproprierii și le termină pentru toate moșiile în mod definitiv prin procedura cuprinsă în art. 39—65, considerându-le definitive erga omnes prin art. 62, lucru ce înseamnă suprimarea în viitor a posibilității unei noi exproprieri în baza legei agrare și face imposibilă aplicarea art. 15 din legea Pășunilor, care prevede că singure pășunile alpine se vor expropria nu de drept prin fapta legei, ci în viitor și treptat în anumite condiții; acest sistem excepțional de expropriere neprevăzut în legea agrară a fost de altfel abrogat prin articolul său 157 ca fiind contrarii dispozițiilor ei.

Având în vedere că în afară de acestea, în baza noiei constituții din Martie 1923, sub imperiul cărei s'a încercat exproprierea de față, nu se mai pot face exproprieri pentru cauză de utilitate națională, ci numai pentru cauză de utilitate publică, acest lucru rezultă clar din cuprinsul art. 17 alin. III care hotărăște astfel și enumără apoi cari sunt cauzele de utilitate publică și din cuprinsul alin. V care hotărăște că noi cauze de expropriere se vor putea adăoga

prin legi votate cu majoritate de două treimi, ceace până azi nu s'a întâmplat încă precum și din cuprinsul art. 137 alin. III care abrogă ori ce dispoziții din legi, decrete, regulamente și orice alte acte, contrarii celor înscrise în noua constituție.

Considerând că pentru toate aceste motive: exproprierea golurilor din munți Jugureanu-Mățăoanu este inadmisibilă, deoarece s'a făcut violarea textelor sus arătate.

Că așa fiind fără ca să mai fie nevoie să se discute și celelalte motive de revizuire, rezultă că cererea de față este intemeiată și tot astfel apelul făcut de recurenții.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier Camil Demetrescu admite.

Semnați: Camil Demetrescu, S. Rădulescu, Victor Șerbănescu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența dela 3 Aprilie 1935

Președinția D-lui Aurel Bogdan, președinte.

Societatea forestieră „Carpatina” cu Obștea Moșnenilor Voinășari și alții.

APEL. — SOCIETĂȚI ANONIME. — ADVOCAT. — PROCURĂ DE REPREZENTARE ÎN JUSTIȚIE. — DACĂ IMPLICĂ ȘI DREPTUL DE APEL. ART. 3 ȘI 60 DIN LEGEA ACCELERĂRII. SECHESTRU JUDICIAR. — CONDIȚIUNI PENTRU ADMISIBILITATEA LUI. — ART. 1632 COD. CIVIL. ȘI 615 PR. CIVILĂ.

1. Este valabil apelul semnat de către avocat în numele unei societăți anonime (chiar dacă cei investiți de consiliul de administrație cu semnătura socială, nu puteau să-i confere prin procură decât numai dreptul pentru reprezentare în justiție, deoarece potrivit art. 3 al legii de accelerare, avocatul care a reprezentat pe parte înaintea unei instanțe este de lege investit și cu dreptul de a ataca cu apel sentința ce s'a dat de acea instanță.

2. Dacă pentru înființarea unui sechestr judiciar nu trebuie numai de cât ca procesul de fond, de existență căruia art. 615 pr. civ. și 1632 c. civil condiționează admisibilitatea sechestrului, să poarte direct asupra proprietății sau posesiunii, prin exerciciul unei acțiuni în revendicare, suficient fiind ca în fapt, indiferent de modul cum se încadrează din punct de vedere juridic acțiunea, să se ajungă cu sfârșitul procesului la același rezultat; atunci însă când acțiunea de fond poartă asupra anulării unui act de tranzacție, ea nu poate fi socotită ca privind în mod indirect proprietatea sau posesiunea asupra unor bunuri susceptibile de a fi puse sub sechestr judiciar, deoarece chiar în cazul când o asemenea acțiune ar fi adnisă, anulându-se tranzacția, efectul ei se mărginește numai la repunerea pe rol a proceselor stinse prin acea tranzacție, și pe baza căroră, numai după repunerea lor pe rol, se poate cerceta o cerere de sechestr judiciar.

No. 159. — Admis apelul făcut de Societatea Anonimă Românească „Carpatina” în proces cu Obștea Moșnenilor Voinășari, I. D. Clineanu și alți.

S'au ascultat D-nii avocații C. Radian, R. Elias, și I. Perle pentru apelanți în susținerea și dezvoltarea motivelor de apel R. Râmniceanu și Istratrati Micescu pentru intimați.

Curtea,

Asupra apelului de față făcut către Societatea Anonimă Românească pentru industria forestieră „Carpatina” în contra sentinței civile cu Nr. 923 din 9 Iunie 1934. a Trib. Ilfov Secția II-a Civ. Cor., prin care s'a admis acțiunea intentată în contra sa de către reclamantii de la prima instanță: Obștea Moșnenilor Voineșeri, Ion D. Clineanu, Teodor Gibescu, Ion Ghițescu, Ion Constantinescu și Grigore Nițulescu, încuviințându-se înființarea unui sechestr judiciar asupra materialului lemnos tăiat sau în curs de tăere precum și asupra pădurilor netăiate încă, de pe munții Dealul Negru, Voineșitele, Plaiul Vătafului de Sus, Piscul Căcăcea, Delușelul de Sus și jumătate din Plaiul Mălai situate în comuna Voineasa jud. Vâlcea pe o suprafață de circa 24000 hectare.

Precum și asupra intervenției făcută de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin adresa cu Nr. 7739 din 3 Noembrie 1936 pentru susținerea în apel a intereselor Obștei Moșnenilor din comuna Voineasa.

Având în vedere actele dela dosar, susținerile orale și scrise ale părților,

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Moșnenii Obștei Voineasa. în anul 1910 au cerut în conformitate cu art. 29 din codul silvic, comisiei speciale înstitute conform acestui cod, recunoașterea drepturilor lor de proprietate moșnenească asupra teritoriului Plaiul Mălai, jumătate din Plaiul Măceșu, Plaiul Vătafului de Sus, Delușelul, Dealul Negru, Voineșita, Piscul Căcăcea și Muntele Jidul, drepturi care le-au fost recunoscut de comisiune prin decizia No. 2/1910.

În contra acelei deciziuni s'au făcut mai multe apeluri, printre cari și de Maria N. Georgescu, autoarea Societății apelante de astăzi, și Tribunalul Vâlcea sesizat cu judecarea acestor apeluri prin sentința cu No. 676 din 13 Decembrie 1910. a pronunțat respingerea lor, cu excepția apelului făcut de un oarecare Ilie Lopătaru cu privire la Muntele Delușelul, asupra căruia s'a hotărât că moșnenii nu au drept de proprietate. Maria N. Georgescu face recurs în contra sentinței date de Tribunal, însă Curtea de Casație Secția II-a, prin decizia No. 165 din 20 Iunie 1912, îi respinge recursul.

După acestea, în anul 1912 moșnenii au introdus înaintea Tribunalului Vâlcea acțiune în revendicare în contra societăților: „LOTRUL” și „OLTUL” care prin fuzionare au dat naștere societății „CARPATINA” apelanta de azi.

Această acțiune este lăsată însă în nelucrare de moșnenii pentru ca mai târziu în 1915 aceștia să ceară Tribunalului Vâlcea, executarea sentinței sale cu No. 676, de care s'a vorbit mai sus, și prin care după cum s'a arătat se confirmase drepturile recu-

noscute lor prin decizia comisiei speciale constituite de codul silvic.

Față de această cerere de executare, Societatea Oltul, Lotru și Maria Georgescu pe căle de ordonanță prezidențială obține anularea formelor de punere în posesie, cerută de obște și menținerea lor în posesia Munților în litigiu.

Se face apel de către obște în contra ordonanței prezidențiale, dar este lăsată în nelucrare.

După o trecere lungă de timp, tocmai în August 1922, moșnenii introduc o nouă cerere înaintea Tribunalului Vâlcea și anume o acțiune pentru înființarea de sechestru judiciar, pe care o grevează pe acțiunea în revendicare introdusă la acel Tribunal în anul 1912 și care după cum s'a arătat mai sus fusese lăsată în nelucrare.

În anul 1923, pentru a pune capăt tuturor acestor procese, Societatea Carpatina și mai mulți moșneni hotărăsc încheierea unei tranzacții care după îndeplinirea și perfectarea tuturor formelor pentru abilitate și imputernicire cerute de lege, ia ființă și se autentifica la Tribunalul Vâlcea în Octombrie 1925.

După încheierea acestei tranzacții, la 3 Aprilie 1928 I. D. Clinceanu, Valeria Bratovoescu, I. Constantinescu și I. Ghișescu intentă înaintea Tribunalului Ilfov o acțiune pentru anularea ei, iar la 17 Septembrie 1920 Ministerul de Domenii și la 27 Septembrie Oficiul Național al Cooperăriei, fac intervenție în proces. La 18 Mai 1932 intervin în proces T. Gibescu, Lazar Pantulimon precum și alți locuitori din comuna Voineasa și în Martie 1933 tot T. Gibescu și Lazar Pantulimon, de data aceasta însă în numele obștei Voineasa fac intervenție și din partea acestei obști.

Motivată pe existența acestui proces, de anularea actului de tranzacție, la 27 Octombrie, se întentează în fața Tribunalului Ilfov acțiunea pentru înființarea de sechestru judiciar care a fost admisă de prima instanță și este astăzi repusă în discuțiune în fața acestei Curți, prin efectul devolutiv al apelului făcut de către Societatea Carpatina în potriiva sentinței dată de Tribunal.

Pentru susținerea drepturilor reclamanților în fața Curții, Ministerul Agriculturii și Domeniilor face intervenție.

Înainte însă de a lua în considerație și discuta motivele apelului de față, Curtea urmează să se pronunțe mai întâi asupra finelului de neprimire a apelului ridicat de intimită „Obștea Voineasa” și susținut de toți ceilalți intimați.

Având în vedere că intimații își sprijină finele de neprimire invocat pe motivul că apelul de față fiind făcut de către d-l avocat Radian pe baza unei procuri semnate de deținătorii semnăturii sociale, nu e valabil pentru a lega instanța, deoarece dacă aceste persoane puteau da procură pentru reprezentarea societății Carpatina într-o instanță legată în numele lor și prin ei pentru societate, nu puteau da însă procura valabilă avocatului Radian, pentru facerea apelului ca act de legarea instanței.

Având în vedere că deși din examinarea petițiunii

de apel se constată că într'adevăr ea a fost semnată prin procurator avocat Constantin I. Radian, iar nu de deținătorii semnăturile sociale, totuși acest fapt, față de dispozițiunile statutare nu poate atrage nevalabilitatea apelului, deoarece potrivit art. 23 din statute, deși semnătura socială care angajează valabil societatea urmează a se face prin două iscălituri ale persoanelor autorizate de Consiliul de administrație de a semna împreună, totuși același text mai prevede în ultimele alineate, că consiliul poate da delegație specială de semnătură și unei singure persoane precum și că procurile necesare avocaților vor fi date și semnate în numele societății de persoanele mai sus autorizate de a semna împreună. Ceiace face să rezulte lămurit, că procurile avocaților vor fi acordate tot de persoanele desemnate de consiliul, cu semnătura socială.

Având în vedere că în speță se constată din procesul verbal cu data de 10 Iunie 1932, că consiliul de administrație decide ca semnătura socială să o aibă un membru din comitetul de direcție, împreună cu directorul delegat Z. Fenyves, iar pentru procurile avocaților de reprezentare de justiție, se decide ca semnătura socială să o poată avea numai directorul delegat Z. Fenyves cu un procurist al societății.

Că posterior, prin procesul verbal cu data de 5 Octombrie 1932 „Soc. Carpatina” prin d-nii Tancred Constantinescu membru în consiliul de direcție și Z. Fenyves directorul delegat ambii persoane desemnate de consiliul de administrație conform statutelor se de procură de reprezentare în justiție d-lui avocat C. Radian.

Că deci, în această situație, procura de reprezentare în justiție este bine și valabilă dată d-lui av. Radian, de către organele în drept după statutele societății.

Având în vedere că intimații, obiectează însă că dacă d-l avocat Radian are procură de reprezentare în justiție aceasta însă nu-i putea conferi și dreptul de a face apel, acest act neputând fi îndeplinit decât de cei cari aveau semnătura socială și cari nu puteau transmite mai departe acest drept, fără o autorizație specială primită de la organele în drept după statutele societății și în conformitate cu art. 92 și 96 din codul de comerț, care prede anume societățile comerciale.

Având în vedere că această obiecțiune făcută de intimați, deși ar părea întemeiată față de dispozițiunile statutare și ale codului comercial nu poate rezista însă față de dispozițiunile art. 3 din legea accelerării, care conform art. 60 din aceeași lege formează procedura de drept comun nu numai în orice materie civilă dar și în materie comercială.

Considerând că într'adevăr potrivit art. 3 din legea accelerării, avocatul care a reprezentat pe o parte, fie în baza unei procuri, fie în virtutea declarațiunii verbale, va putea îndepli ori ce act procedural precum și a exercita ori ce cale de atac în numele acelei părți.

Că deci, în speță, avocat C. Radian, având după cum s'a arătat mai sus, procură valabilă de a repre-

zenta în justiție Societatea Carpatina pe care se constată că a și reprezentat-o înaintea primei instanțe, se găsește prin aceasta, de lege investit și cu calitatea și dreptul de a ataca cu apel sentința care s'a dat de acea instanță.

Că astfel fiind, Curtea urmează a considera apelul societății „Carpatina” ca valabil făcut prin procurator avocat C. I. Radian și deci finele de neprimire invocat de intimați urmează a fi respins ca neîntemeiat.

În fond:

Având în vedere că Obștea Moșnenilor Voinesari și ceilalți reclamânți de la prima instanță au cerut înființarea unui sechestrului judiciar asupra mobilierului lemnos și asupra pădurilor de pe Munții arătați în acțiune, pe motiv că între dânși și apelanta de astăzi Soc. „Carpatina” există proces pentru anularea actului de tranzacție, prin care tind să readucă în patrimoniul obștei pentru administrarea și folosința comună cu pârâta care are 560 de drepturi în obște, atât pădurile cât și terenul de pe acei munți.

Având în vedere că Tribunalul Ilfov S. II-a C. C. prin sentința atacată cu apelul de față de către Soc. „Carpatina” admite acțiunea reclamanților motivând în ceea ce privește admisibilitatea ei că, în ipoteza nulității tranzacției, situația anterioară reapărând cu disputele asupra proprietății munților enunțați prin acțiune, o cerere de sechestrul se concepe și în cazul unei acțiuni de anulare de a cărei rezolvare va depinde posibilitatea examinării dreptului de proprietate afirmat de fiecare din părți.

Având în vedere că societatea apelantă susține prin apelul său că rău Tribunalul a admis acțiunea reclamanților, deoarece cererea lor pentru înființarea sechestrului judiciar este inadmisibilă față de dispozițiile art. 615 pr. civ., care pune ca condiție pentru încuviințarea sechestrului judiciar nu numai ca între părți să existe un proces dar și ca acel proces să fie privitor la proprietate sau posesiunea unui bun, or. susține apelanta, obiectul acțiunii principale pe care se grevează această cerere de sechestrul, fiind anularea unei tranzacții prin care se sting niște procese existente nu se poate socoti procesul ca privitor la proprietatea sau posesiunea unui bun în sensul art. 615 pr. civ., pentru ca cererea de sechestrul judiciar să fie justificată.

Având în vedere că intimații obiectează la această dispoziție art. 1632 c. civ. care arată cazurile când se poate înființa sechestrul judiciar nu numai că nu sunt limitative, dar încă pentru ca înființarea sechestrului să fie posibilă nu este absolută nevoie ca obiectul procesului de fond să fie revendicarea unui bun, ci suficient este ca la sfârșitul procesului rezultatul să fie același.

Considerând că într'adevăr pentru ca o cerere de înființarea unui sechestrul judiciar soată fi încuviințată, nu trebuie numai decât ca procesul de fond, de existența căruia art. 615 pr. civ. și 1632 c. civ. condiționează admisibilitatea cererei de sechestrul, să poarte direct asupra proprietății sau posesiunii prin exercițiul unei acțiuni în revendicare, ci este suficient ca în

fapt, indiferent de modul cum se încadrează din punct de vedere juridic acțiunea, să se ajungă cu sfârșitul procesului la același rezultat; că astfel în cazul unei acțiuni în anularea unui act de vânzare, donațiune sau testament, sau în materie de succesiune deși acțiunea nu poartă decât asupra unui bun proprietatea lui este însă indirect pusă în discuțiune și stabilirea ei se impune cu necesitate pe cale de consecință, după felul cum a fost soluționată acțiunea.

Având în vedere că în speță însă, acțiunea în anularea tranzacției intentată de reclamanții de la prima instanță nu poate fi socotită nici ca privind în mod indirect proprietatea sau posesiunea bunurilor asupra cărora se cere înființarea sechestrului judiciar, deoarece chiar dacă s'ar obține de reclamanți câștig de cauză, anulându-se tranzacția, efectul unei asemenea hotărâri nu ar atinge cu nimic proprietatea sau posesiunea bunului asupra căruia se tinde înființarea sechestrului, ci efectul ei s'ar mărgini numai la repunerea pe rol a acelor procese cari au fost stinse prin tranzacția a cărei anulare s'ar obține.

Că numai deci după ce reclamanții ar obține anularea tranzacției și ar repune din nou în stare de judecare acțiunea în revendicare, stinsă prin acea tranzacție, se poate concepe o cerere de sechestrul judiciar asupra bunurilor revendicate prin acea acțiune.

Având în vedere că intimații mai susțin că chiar admisă această teorie în speță nu-și găsește aplicațiunea deoarece așa numita tranzacție constituie în realitate o vânzare deghizată astfel că prin anularea ei munții devenind proprietatea lor în comun cu societatea Carpatina admisibilitatea sechestrului judiciar apare evidentă.

Având în vedere că din examinarea actului de tranzacție Curtea își face convingerea că în speță actul a căruia anulare se cere în procesul, pendinte, constituie o tranzacțiune iar nu e vânzare după cum susțin intimații, deoarece el intrunește într'adevăr toate elementele cerute de lege pentru a putea fi calificat tranzacție și anume: existența unui litigiu, stingerea lui și concesiuni reciproce, iar din faptul că în cuprinsul tranzacției se arată că s'au plătit sau că se vor plăti oarecare sume de bani aceasta nu constituie un preț de vânzare, ci sacrificiul tipic pe care o parte o face prin tranzacție pentru ca pe cale de reciprocitate să poată dobândi în schimb sfârșitul procesului și celelalte avantajii care decurg de aci pentru dânsa.

Că față de toate aceste considerațiuni apelul făcut de Societate Carpatina urmează a fi primit și prin consecință reformându-se sentința primei instanțe cererea de sechestrul judiciar făcut de Obștea Moșnenilor Voinesari și ceilalți reclamânți are a fi respinsă.

Tot pentru aceleași considerațiuni și cererea de intervenție în apel făcută de Ministerul Agriculturii și Domeniilor pentru susținerea intereselor Obștei reclamante urmează să se respingă.

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată le fixează la suma de 1000 lei.

Pentru aceste motive, redactate de dl. Consilier Siliu Rădulescu, admite.

Semnați: A. Bogdan, S. Rădulescu, Coman Ne-goescu.